

ผลของนิทานไผ่ล้มฤทธิ์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย

THE EFFECTS OF ACHIEVEMENT TALES ON DEVELOPING KINDERGARTENS' RESPONSIBILITY BEHAVIORS

จินตนา จันทรรดา (Chintana Chanda)*

ดร.เนออน พิณประดิษฐ์ (Dr.Neon Pinpradit)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มทดลองที่ได้รับการพัฒนาโดยการใช้นิทานไผ่ล้มฤทธิ์ 2) เปรียบเทียบแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง 3) เปรียบเทียบแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มทดลองที่ได้รับการพัฒนาโดยการใช้นิทานไผ่ล้มฤทธิ์ หลังการทดลองทันทีและหลังการทดลอง 3 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนกุสุมาวดี จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 20 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าที (t - test) ผลการวิจัยพบว่า 1) แรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มทดลองหลังการได้พัฒนาโดยการใช้นิทานไผ่ล้มฤทธิ์สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) แรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มทดลองหลังได้รับการพัฒนาโดยการใช้นิทานไผ่ล้มฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) แรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มทดลองหลัง 3 สัปดาห์ สูงกว่าการวัดทันทีเมื่อสิ้นสุดการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

The purposes of this experimental research were to compare 1) the students' achievement motivation and responsibility behaviors before and after the program learning of 10 achievement tales of the experimental group. 2) the students' achievement motivation and responsibility behaviors after the program learning of 10 achievement tales between the control and experimental group. 3) the students' achievement motivation and responsibility behaviors after the program learning of 10 achievement tales and after the program 3 weeks of the experimental group. The sample were 40 Kindergarten 2 students of Kusawangsamakkee school. They were separated into 2 groups : 20 students for the control group and 20 students for the experimental group. Data were analyzed by using t - test. The research findings were as follows : 1) the students who obtained the program learning

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

of 10 achievement tales showed their achievement motivation and responsibility behaviors in higher level than before the program learning at the .05 significant level. 2) the students who obtained the program learning of 10 achievement tales showed their achievement motivation and responsibility behaviors in higher level than the students who were in the control group. 3) the students in experimental group had achievement motivation and responsibility behaviors after three weeks higher than after immediate the program learning at the .05 significant level.

The significance recommendation was that the teachers could apply the achievement tales in every learning activities for Kindergarten students to develop their achievement motivation and responsibility behaviors.

คำสำคัญ : นิทานไผ่ล้มฤทธิ์ แรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์ พฤติกรรมรับผิดชอบ

Keywords : Achievement Tales, Achievement motivation, Responsibility Behaviors

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีค่าของประเทศ จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้กำหนดให้มีการพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต โดยตั้งเป้าหมายให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าระบบการศึกษา คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) พระราชสุทธินานมงคล (2544) กล่าวถึง การพัฒนาตนเองและการดำรงชีวิตที่ถูกต้องของบุคคลไว้ว่า จะต้องอาศัยธรรมพื้นฐาน 2 ประการ คือ ความรับผิดชอบและความมีวินัย การปลูกฝังพฤติกรรมรับผิดชอบ ทุกฝ่ายจะต้องช่วยกัน เพื่อพัฒนาให้เด็กเป็นคนที่มีความคุณภาพ เพราะนอกจากพ่อแม่จะคอยกำกับดูแลแล้ว โรงเรียนจะต้องช่วยเสริมสร้างและพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบ อีกทางหนึ่ง สำหรับตัวครูนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีเทคนิควิธีการที่เหมาะสม จึงจะช่วยให้การพัฒนาความรับผิดชอบได้ดี

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดพฤติกรรมรับผิดชอบ คือ เด็กต้องมีแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์ ทำให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จ หรือผลสัมฤทธิ์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้แรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์ยังสามารถช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมต่างๆ ของบุคคลดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ แรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์เป็นลักษณะภายในที่จะผลักดันให้บุคคลเกิดความพากเพียรและพยายามที่จะทำงานจนสำเร็จ และเมื่อประสบผลสำเร็จก็เกิดความสุข แต่เมื่อเกิดความล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อ กลับพยายามที่จะลองใหม่ เด็กวัยแรกเกิดจนถึงอายุก่อน 10 ขวบ เป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมเป็นอย่างยิ่ง การปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการ จะเป็นการวางรากฐานที่ดี ทำให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ เป็นพลเมืองดีของสังคม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538) สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521) กล่าวว่า การที่เด็กได้ฟังนิทานที่กระตุ้นแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์ โดยใช้ตัวแบบที่มีความเพียรพยายาม จะทำให้เด็กที่ฟังนิทานเกิดแรงจูงใจไผ่ล้มฤทธิ์สูงได้ เนื่อน้อง สันบุญ (2541) กล่าวว่า เด็กวัย 3-6 ปี

เป็นวัยแห่งก
ต่างๆ ฉะนั้น

ไผ่ล้มฤทธิ์ เ
การปรับตัวสู่
จิตใจสังคม
ผู้วิจัยจึงสนใจ
ไผ่ล้มฤทธิ์ เ

2. วัตถุประสงค์

2.
โดยการใช้นิท

2.
โดยการใช้นิท

2.
โดยการใช้นิท

3. ข้อยกจำกัด

ข้อ
1)
บางครั้งในกา
ทำให้ใช้เวลา
เพื่อให้เด็กเรียน
2)

ในนิทานไผ่ล้ม
ไผ่ล้มฤทธิ์ต่อไป

4. วิธีการศึกษา

กา
การสุ่มกลุ่มค
กลุ่มควบคุมแ
Design)

lity behaviors in
the students who
at motivation and
trol group. 3) the
' behaviors after
ignificant level.
the achievement
ement motivation

เป็นวัยแห่งการพ้อฝัน สามารถสร้างจินตนาการมากมาย แต่มีข้อจำกัดการเร่
ต่างๆ ฉะนั้นเด็กในวัยนี้จึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่จะเสริมสร้างหรือเพิ่มพูนประสบการณ์...

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นความสำคัญของการปลูกฝังและพัฒนาแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมรับผิดชอบโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัย 3 - 6 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่มีความสำคัญต่อ
การปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงและการเรียนรู้โลกภายนอก ถ้าเด็กได้รับการฝึกฝนด้านร่างกาย อารมณ์ -
จิตใจ สังคม สติปัญญา และจริยธรรมควบคู่กันไป จะเป็นการวางรากฐานในการเรียนรู้ที่ดีของเด็กในอนาคต
ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษานิทานที่มีตัวละครเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะสามารถพัฒนาแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ และปลูกฝังให้เด็กเกิดพฤติกรรมรับผิดชอบได้หรือไม่

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนา
โดยการใช้นิทานใฝ่สัมฤทธิ์หลังการทดลองกับก่อนการทดลอง

2.2 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนา
โดยการใช้นิทานใฝ่สัมฤทธิ์หลังการทดลองระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง

2.3 เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนา
โดยการใช้นิทานใฝ่สัมฤทธิ์หลังการทดลองและหลังการทดลอง 3 สัปดาห์ของกลุ่มทดลอง

3. ข้อยกเว้นของการวิจัย

ข้อยกเว้นของการวิจัย

1) การทำวิจัยในครั้งนี้ เป็นการทดลองในห้องเรียน โดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่ง
บางครั้งในการทำกิจกรรมการเล่นนิทานใฝ่สัมฤทธิ์ มีกิจกรรมให้นักเรียนร่วมทำกิจกรรมที่หลากหลาย
ทำให้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมมาก ผู้วิจัยต้องปรับเวลาและยืดหยุ่นในการทำกิจกรรมอื่นๆ ให้เหมาะสม
เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ ครบทั้ง 6 กิจกรรมในแต่ละวัน

2) ในการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานใฝ่สัมฤทธิ์ในบางครั้ง นักเรียนบางคนขาดความสนใจ
ในนิทานใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยต้องคอยกระตุ้นความสนใจของนักเรียนอยู่เสมอ จึงสามารถดำเนินการเล่นนิทาน
ใฝ่สัมฤทธิ์ต่อไปได้

4. วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีรูปแบบการทดลองมี
การสุ่มกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง และทำการทดสอบก่อนและหลัง โดยรูปแบบการทดลอง มีการสุ่ม
กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองและทำการทดสอบก่อนและหลัง (Randomized Control Group Pretest - Posttest
Design)

ฉบับที่ 9 ได้กำหนด
การพัฒนาเตรียม
ปัญญา (สำนักงาน
การพัฒนาตนเอง
ว ความรับผิดชอบ
าให้เด็กเป็นคนที่ม
ะพัฒนาพฤติกรรม
ที่เหมาะสม จึงจะ
คือ เด็กต้องมีแรง
ตั้งใจ นอกจากนี้
างมีประสิทธิภาพ
พยายามที่จะทำงาน
อ กลับพยายามที่
ปลูกฝังและส่งเสริม
ฐานที่ดี ทำให้เป็น
มร ประพัฒนาทอง
ความเพียรพยายาม
ว่า เด็กวัย 3-6 ปี

4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนกุสุมาวดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling โดยการจับสลากแยกเป็นกลุ่มทดลอง ได้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 จำนวน 20 คน ได้รับการสอน โดยการใช้นิทานไผ่สัสมฤทธิ์ มีจำนวน 10 เรื่อง และกลุ่มควบคุม ได้นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 จำนวน 20 คน ได้รับการสอนตามปกติ

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรจัดกระทำ คือ นิทานไผ่สัสมฤทธิ์ที่พัฒนาแรงจูงใจไผ่สัสมฤทธิ์ พฤติกรรมรับผิดชอบในกลุ่มทดลอง และการสอนตามปกติในกลุ่มควบคุม

ตัวแปรตาม คือ แรงจูงใจไผ่สัสมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบ

4.3 นิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรที่ศึกษา

4.3.1 พฤติกรรมรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงออกถึงความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทั้งของตนเองและของกลุ่มให้สำเร็จ และยอมรับการกระทำของตนทั้งผลดีและผลเสีย ในงานวิจัยครั้งนี้ มีการศึกษาพฤติกรรมรับผิดชอบ 2 ด้าน คือ พฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเองและพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม

4.3.2 แรงจูงใจไผ่สัสมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการของบุคคลที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ โดยทุ่มเทความพยายามทั้งหมดที่มีอยู่และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3.3 นิทานไผ่สัสมฤทธิ์ หมายถึง นิทานที่ผู้วิจัยได้แต่งขึ้นเอง แบ่งเป็นนิทานไผ่สัสมฤทธิ์ที่พัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเอง และนิทานไผ่สัสมฤทธิ์ที่พัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งมีเนื้อหาในนิทานที่ตัวละครมีแรงจูงใจไผ่สัสมฤทธิ์ กระตุ้นให้ผู้ฟังได้ตระหนักถึงความสำคัญของการต่อสู้อุปสรรค และพยายามทำงานด้วยความอดทนจนสำเร็จด้วยดี ไม่ย่อท้อหรือละทิ้งความตั้งใจที่จะทำงาน และเมื่อทำงานจนสำเร็จแล้วก็จะได้รับความพอใจเป็นอย่างมากในผลงานของตน

4.3.4 การสอนปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ซึ่งกิจกรรมในแต่ละวันจะประกอบด้วย 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ 2) กิจกรรมสร้างสรรค์ 3) กิจกรรมเสรี/เล่นตามมุม 4) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 5) กิจกรรมกลางแจ้ง 6) กิจกรรมเกมการศึกษา

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.4.1 แบบประเมินพฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนรายบุคคลโดยคุณครูประจำชั้น ซึ่งคุณครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน ผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบประเมินพฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเองของ จามรี สุนานันท์ (2545) ลักษณะของแบบประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ คือ บ่อยที่สุด มีค่า 4 คะแนน บ่อยมาก มีค่า 3 คะแนน นาน ๆ ครั้ง มีค่า 2 คะแนน ไม่ทำเลย มีค่า 1 คะแนน มีจำนวน 20 ข้อ วิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .84

และนักเรียน
จำนวน 3 ภา
เนื้อหาออกเ
วัดพฤติกรรม
Richareson -

1966 อ้างถึง
Expression)
เส้นหลายๆ
สิ่งเร้า จำนวน
โดยให้เวลา
ผู้ตรวจสอบ

(2529) ผู้เขียน
ภาษาที่ใช้ให้

ผู้เชี่ยวชาญ
และการประ
กลุ่มทดลอง

4.5

พฤติกรรมรับผิดชอบ

พัฒนาพฤติกรรม
พฤติกรรมรับผิดชอบ

ประเมินพฤติกรรม
แรงจูงใจไผ่สัสม

พฤติกรรมรับผิดชอบ
ไผ่สัสมฤทธิ์

เรียนคู่ส่วสามัคคี
น 2 ห้องเรียน ได้
ทดลอง ได้นักเรียน
วน 10 เรื่อง และ

พฤติกรรมรับผิดชอบ

เรียนที่แสดงออกถึง
ยอมรับการกระทำ
คือ พฤติกรรมรับ

หนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ
ยที่ดึงเอาไว้อย่างมี

ในนิทานใฝ่สัมฤทธิ์
ขอต่อสังคม ซึ่ง
สำคัญของการต่อสู้
มตั้งใจที่จะทำงาน

มหลักสูตรปฐมวัย
กรรมการเลื่อนไหว
การณ 5) กิจกรรม

นครูประจำชั้น ซึ่ง
อง จามรี สุนานันท์
ดับ คือ บ่อยที่สุด
1 คะแนน มีจำนวน
ลฟ้าของครอนบาค

4.4.2 แบบวัดพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียน ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบเลือกตอบ และนักเรียนเป็นผู้ตอบแบบวัดเอง จำนวน 10 ข้อ โดยครูเป็นผู้อ่านสถานการณ์ แล้วมีคำตอบเป็นรูปภาพ จำนวน 3 ภาพต่อหนึ่งข้อ โดยการใช้วิธีกากบาท (X) ทับรูปภาพที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุด โดยแบ่ง เนื้อหาออกเป็น 2 ด้าน คือ ข้อ 1 - 5 เป็นการวัดพฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเอง และข้อ 6 - 10 เป็นการ วัดพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สูตร KR. 20 (Kuder Richareson - 20) ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดเท่ากับ .78

4.4.3 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson (Atkinson, 1966 อ้างถึงใน แก้วตา คณะวรรณ และเนื่อน กลิ่นรัตน์, 2526) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิดเส้น (Graphic Expression) ให้นักเรียนเป็นผู้ทำแบบทดสอบ ลักษณะของข้อสอบประกอบด้วยภาพ แต่ละภาพเป็นลาย เส้นหลายๆ ชนิด เป็นการวัดความสนใจและความตั้งใจในการทำงานของนักเรียน ซึ่งจะใช้ภาพเป็น สิ่งเร้า จำนวน 2 ภาพ โดยให้นักเรียนดูภาพวาด 1 นาทีแล้วให้นักเรียนวาดภาพให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยให้เวลาวาด 5 นาที วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบ ได้ค่า (r) เท่ากับ .80

4.4.4 นิทานใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เกณฑ์การแตงนิทานของ พรจันทร์ จันทวิมล (2529) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แกไขความถูกต้องของเนื้อหาและ ภาษาที่ใช้ให้ชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

4.4.5 แผนการจัดประสบการณ์ประกอบการเล่านิทานใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อหาความสอดคล้องของจุดประสงค์ เนื้อหา วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผล นำแผนการจัดประสบการณ์เล่านิทานใฝ่สัมฤทธิ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ กลุ่มทดลอง เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของภาษาในนิทาน และปรับปรุงแก้ไข

4.5 วิธีดำเนินการวิจัย

4.5.1 ผู้วิจัยทดสอบก่อนการทดลองกับกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบประเมิน พฤติกรรมรับผิดชอบโดยครูประจำชั้นและนักเรียน และแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4.5.2 ดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองด้วยนิทานใฝ่สัมฤทธิ์ ได้แก่ นิทานใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อ พัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเอง จำนวน 5 เรื่อง จำนวน 5 ครั้ง และนิทานใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อพัฒนา พฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 5 เรื่อง จำนวน 5 ครั้ง รวมทั้งหมด 10 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที

4.5.3 ดำเนินการทดสอบหลังการทดลองกับกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองด้วยการใช้แบบ ประเมินพฤติกรรมรับผิดชอบโดยครูประจำชั้น แบบวัดพฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเอง โดยนักเรียน และแบบวัด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4.5.4 ดำเนินการทดสอบหลังทดลอง 3 สัปดาห์ กับกลุ่มทดลอง โดยใช้แบบประเมิน พฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเอง โดยครูประจำชั้น แบบวัดพฤติกรรมรับผิดชอบต่อตนเอง โดยนักเรียน และแบบวัดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows โดยมีสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (T-test)

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมรับผิดชอบ ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (T-test)

2.3 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบหลังได้รับการพัฒนา โดยการใช้ขั้นตอนวิธีสหสัมพันธ์ที่ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลองโดยการทดสอบค่าที (T-test)

2.4 เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบ หลังการพัฒนาทันที และหลังการพัฒนา 3 สัปดาห์ โดยการทดสอบค่าที (T-test)

5. สรุปผลการวิจัย

1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มทดลองหลังการได้พัฒนา โดยการใช้ขั้นตอนวิธีสหสัมพันธ์สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มทดลอง หลังได้รับการพัฒนาโดยการใช้ขั้นตอนวิธีสหสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มทดลองหลัง 3 สัปดาห์ สูงกว่าการวัดทันทีเมื่อสิ้นสุดการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการพัฒนาโดยการใช้ขั้นตอนวิธีสหสัมพันธ์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอธิบายได้ว่า การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนกุสุมาวดี โดยให้นักเรียนได้ฟังการเล่านิทาน การดูภาพนิทานใฝ่สัมฤทธิ์ และมีส่วนร่วมในการเล่านิทานใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้ฟังและมีส่วนร่วมในการเล่านิทาน ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้น รวมทั้งสามารถเลียนแบบและระบุตัวละครที่นักเรียนอยากจะเป็นได้ ในนิทานใฝ่สัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการทดลองนั้น ตัวละครในเรื่องเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงาน

ให้สำเร็จ

มีบทบาทสำ

พัฒนาต่อไป

เลียนแบบตัว

ตามโครงสร้าง

ของบุคคลใด

ของการใช้ตัว

มหาวิทยาลัย

รับผิดชอบสูง

2.

ใฝ่สัมฤทธิ์แล

อาจเป็นเพราะ

ตอบสนองค

เปรียบเสมือน

เกิดความใคร่

แรงจูงใจใฝ่สั

ภาพที่ชัดเจน

เป็นต้น สอด

การเล่านิทาน

ปกติ อย่างมี

เนื้อเรื่องของนิ

และลำดับเรื่อ

ตัวละครหรือ

เล่านิทานให้ส

และเปิดโอกาส

คำถามที่เกี่ยว

นักเรียนจดจำ

สำ

ของกลุ่มควบคุม

การเรียนการสอน

และจังหวะ 2)

กลางแจ้ง 6)

ตามหลักสูตร

สอนในระดับนี้

adows โดยมีสถิติ

ละหลังการทดลอง

ก่อนและหลังการ

งได้รับการพัฒนา

ที่ (T-test)

ลังการพัฒนาทันที

พัฒนา โดยการ

พัฒนาโดยการใช้

ปดาร์ สูงกว่าการ

ไฟลัมฤทธิ์ มีแรง

ระดับ .05 สามารถ

บาลปีที่ 2 โรงเรียน

ส่วนร่วมในการเล่า

ัดชอบสูงกว่าก่อน

นมีความตั้งใจและ

นิทานไฟลัมฤทธิ์ที่

งมั่นในการทำงาน

ให้สำเร็จ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตัวแบบของแบนดูรา (Bandura, 1977) ที่เห็นว่าการเลียนแบบ มีบทบาทสำคัญมากในวัยเด็ก เพราะเป็นรากฐานของบุคลิกภาพและแบบแผนของพฤติกรรม ซึ่งจะมีการพัฒนาต่อไป เด็กเริ่มเลียนแบบตั้งแต่ในวัยทารก โดยจะทำตามตัวแบบที่เด็กได้พบเห็นซ้ำๆ อาจเป็นการเลียนแบบตัวเอง หรือบุคคลอื่นๆ การเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นต่อไปทุกๆ ระยะของพัฒนาการ และจะเป็นไปตามโครงสร้างของประสบการณ์ที่มีอยู่ จะเป็นเครื่องวางแนวทางแห่งการกระทำ และตัดสินใจว่าพฤติกรรมใดของบุคคลใดที่ควรเลียนแบบ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จามรี สุนานันท์ (2545) ได้ศึกษาผลของการใช้ตัวแบบต่อการปลูกฝังพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ฟังนิทานประกอบหุ่นสร้างสรรค์มีพฤติกรรมรับผิดชอบสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ภายหลังได้รับการพัฒนาโดยการใช้นิทานไฟลัมฤทธิ์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีแรงจูงใจไฟลัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่า 1) โดยธรรมชาติ เด็กปฐมวัยชอบฟังนิทาน เพราะนิทานให้ความสนุกสนานและตอบสนองความต้องการของเด็ก และมักจะรบเร้าให้ผู้ใหญ่เล่านิทานให้ฟังอยู่เสมอ ดังนั้น นิทานจึงเปรียบเสมือนเป็นสิ่งที่เร้าที่ทำให้เด็กสนใจ ความสนใจนี้เป็นแรงจูงใจภายในที่มีอำนาจผลักดันให้ผู้เรียนเกิดความใคร่รู้ใคร่เรียนนำไปสู่ความมกงามทางปัญญา 2) เนื้อหาของนิทานไฟลัมฤทธิ์ที่ใช้ในการพัฒนาแรงจูงใจไฟลัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้สื่อในการเล่านิทานที่หลากหลาย เป็นภาพที่ชัดเจนและมีสีสันสวยงาม รวมทั้งมีสื่อประกอบนิทานอีกหลายอย่าง เช่น หุ่นสวมศีรษะ หุ่นเชิด เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ อินทรบำรุง (2539) พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนกลับบ้าน มีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมก่อนกลับบ้านแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคประกอบการเล่านิทาน โดยการนำเข้าสู่เนื้อเรื่องของนิทานด้วยลีลาสูงใจ และใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ปริศนาคำทาย คำคล้องจอง เพลง และลำดับเรื่องราวให้เด็กสนใจ โดยการใช้ภาษาง่ายๆ เหมาะสมกับเด็ก มีการใช้น้ำเสียงในการเล่าตามตัวละครหรือเหตุการณ์นั้นๆ สอดคล้องกับ เนื้อน่อง สันบุญ (2541) ที่ได้เสนอแนวทางและรูปแบบการเล่านิทานให้สนใจ มีการเล่าโดยใช้ภาพประกอบในขณะที่เล่า ผู้เล่าควรมีอารมณ์ร่วมตามเนื้อเรื่องที่เล่า และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเล่านิทาน การเล่านิทานทุกครั้งควรมีการสรุปเนื้อเรื่องด้วยคำถามที่เกี่ยวกับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ได้จากนิทาน เพื่อให้เด็กได้คิดทบทวน เป็นการย้ำเตือนให้นักเรียนจดจำดี

สำหรับกลุ่มควบคุมนั้น จากผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจไฟลัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบของกลุ่มควบคุมสูงขึ้นด้วย ถึงแม้จะไม่เท่ากับกลุ่มทดลองก็ตาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติในแต่ละวันนั้น จะประกอบด้วย 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ 2) กิจกรรมสร้างสรรค์ 3) กิจกรรมเสรี/เล่นตามมุม 4) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 5) กิจกรรมกลางแจ้ง 6) กิจกรรมเกมการศึกษา อีกทั้งครูผู้สอนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรปฐมวัย และมีประสบการณ์ในการสอนมาหลายปี ทำให้เข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับนี้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียน

มีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย เช่น การเล่านิทาน การแสดงบทบาทสมมติ การร้องเพลง การท่องคำคล้องจอง การทดลอง การศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ ถึงแม้นิทานที่เล่าไม่ใช่นิทานใฝ่สัมฤทธิ์เพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบก็ตาม นิทานที่ครูนำมาเล่านี้เป็นนิทานที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ทำให้นักเรียนกลุ่มควบคุม มีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบได้เช่นเดียวกัน

3. นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบโดยการใช้นิทานใฝ่สัมฤทธิ์หลังการพัฒนา 3 สัปดาห์ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบสูงกว่าหลังได้รับการพัฒนาทันที อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่า การทิ้งระยะห่าง 3 สัปดาห์ เพื่อศึกษาความคงทนของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบ ถึงแม้การทดลองจะสิ้นสุดแล้ว อาจกล่าวได้ว่าผลการทดลองยังคงอยู่ และมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยังเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการทุกสาระการเรียนรู้โดยผ่านการเล่นเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา (คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2546) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละวันจะประกอบด้วย 6 กิจกรรม ผู้วิจัยได้นำนิทานใฝ่สัมฤทธิ์มาทดลองในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ มุ่งให้นักเรียนได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล และฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การสนทนา การทดลอง การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่านิทาน การเล่นเกมบทบาทสมมติ การร้องเพลง ฯลฯ ดังนั้น การทิ้งระยะห่าง 3 สัปดาห์จึงทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบสูงขึ้นและแตกต่างจากหลังการทดลองทันทีของกลุ่มทดลอง

7. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่าผลของการใช้นิทานใฝ่สัมฤทธิ์สามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบได้ สำหรับครูผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ทุกกิจกรรม ทำให้นักเรียนสามารถปรับตัวที่จะเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนได้

8. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาต่อไป

- 1) ควรศึกษาในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบในเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
- 2) ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนตัวของนักเรียน เช่น เพศ อายุ ระดับสติปัญญา และการอบรมเลี้ยงดูเพื่อจะได้ทราบว่าตัวแปรดังกล่าว มีผลต่อการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบหรือไม่
- 3) ควรมีการติดตามผลหลังเสร็จสิ้นการทดลองในระยะยาวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมรับผิดชอบหลังการพัฒนา 3 สัปดาห์ มีความคงทนและมีการพัฒนาต่อไปหรือไม่

เอกสารอ้างอิง
กระทรวงศึกษาธิการ

จามรี สุน

ดวงเดือน 1

ทัศนีย์ อธิ

เนื่อน้อง ส

พระราชสุท

พรจันทร์ จ
สุขสมร ป

สำนักงานค

Bandura, All

ลง การห่อคำ
ฤทธิ์เพื่อพัฒนา
ดแทรกคุณธรรม
บิผิตชอบได้เช่น

ดยการใช้ิทาน
ว่าหลังได้รับการ
3 สัปดาห์ เพื่อ
สิ้นสุดแล้ว อาจ
ารเรียนการสอน
โดยผ่านการเล่น
ติปัญญา (คู่มือ
ด้วย 6 กิจกรรม
งเน้นให้นักเรียน
) มุ่งให้นักเรียน
บยอดเกี่ยวกับ
สทสัมพันธ์ทั้งห้า
สัปดาห์จึงทำให้
ของกลุ่มทดลอง

งจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ารเรียนการสอน
พัฒนาพฤติกรรม

เด็กปฐมวัย โดย

ระดับสติปัญญา
กัและพฤติกรรม

ใจใฝ่สัมฤทธิ์และ
อไม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (2547). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ลาดพร้าว.
- จามรี สุนานันท์. (2545). ผลการใช้ตัวแบบต่อการปลูกฝังพฤติกรรมความรับผิดชอบของเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม และจิตวิทยาภาษาพฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ทัศนีย์ อินทรบำรุง. (2539). วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานก่อนกลับบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เนื่อน้อง สันบุญ. (2541). ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นิทาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระราชสุทธินาถมงคล (หลวงพ่ोजรัญ). (2544). "ความสุขที่ควรไฝ่หาเพื่อพัฒนาคุณภาพ". วารสารสำนักงาน ป.ป.ส.. 16(2) :18-22.
- พรจันทร์ จันทวิมล. (2529). การเล่นิทานสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. นิตยสารรักลูก 4 (41), 103 - 105.
- สุขสมร ประพัฒน์ทอง. (2521). อิทธิพลของการใช้ิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545-2549). กรุงเทพฯ : อรรถผลการพิมพ์
- Bandura, Albert. (1977). Social Learning Theory. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice - Hall.